

Rzeczpospolita. – 23.08.2017

Jędrzej Bielecki

Pentagon martwi się o Polskę

Пентагон стурбований Польщею

Польща як сильний гравець у Центральній Європі стає великою проблемою для Росії. Це країна, яка змогла залучити ЄС до укладення Угоди про асоціацію з Україною. Це була польська ініціатива та польський успіх і Росія зненавиділа Польщу за це. Польща знає Україну та Росію краще, ніж будь-яка інша країна Європи. В. Путін прагнув свого впливу на Україну, але його кампанія закінчилася катастрофою. Зрештою, В. Путін завершив будівництво української ідентичності.

<http://archiwum.rp.pl/artukul/1351171-Pentagon-martwi-sie-o-Polske.html>

Rzeczpospolita: Angela Merkel uważa, że Europa musi wziąć swój los we własne ręce, nie może dłużej liczyć na Amerykę. Ma rację?

Anne Applebaum: Absolutnie, ale nie tylko z powodu wyboru Donalda Trumpa, jego osobowości. W USA powszechne jest zmęczenie rolą światowego policjanta. To nie znaczy, że z dnia na dzień Waszyngton porzuci jakiś kraj, ale będzie się coraz mniej interesował Europą.

Wybór Trumpa był więc wynikiem długofalowej ewolucji Ameryki?

W jakimś stopniu ten wybór jest wypadkiem, bo to człowiek zupełnie wyjątkowy, nie mieliśmy tak nieprzygotowanego, nie zrównoważonego prezydenta. Ale wiele poglądów, które reprezentuje, ma w Ameryce głębokie zakorzenienie. Na sukces Trumpa złożył się szereg czynników. Hillary Clinton jest postacią, którą odrzuca wyjątkowo wielu Amerykanów. Poza tym te wybory pokazały głęboką słabość Partii Republikańskiej. Mówię to jako ktoś, kto wielokrotnie głosował na republikanów: retoryka partii od dawna była nieuczciwa. Weźmy system

ubezpieczeń zdrowotnych: roztaczano wizję, że Obamacare nie działa, że można łatwo było to zrobić i lepiej, i taniej. To było kłamstwo, a dziś republikanie nie są w stanie nic lepszego wprowadzić.

Bez pomocy Rosji Trump nie wygrałby kampanii wyborczej?

Trudno dokładnie ocenić wpływ rosyjskich działań. Tym bardziej że Trump nie uzyskał większości głosów. Ale wiadomo, jaki był mechanizm – został on przez Rosjan przetestowany w Polsce. Tu Kreml od dawna prowadził politykę wspierania skrajnej prawicy, czasem po prostu dając pieniądze, a czasem poprzez media społecznościowe. Część polskiego internetu pozostaje pod bardzo mocnym wpływem Rosjan i lansowanych przez nich sloganów oraz tematów.

Po co to Rosjanom?

Bo Rosja chce, aby Polska była szalonym, skrajnie prawicowym krajem ze słabymi więzami z Europą, w konflikcie z Niemcami. Polska jako silny gracz w Europie Środkowej staje się wielkim problemem Rosji. To przecież kraj, który potrafił wciągnąć całą UE, aby doprowadzić do układu stowarzyszeniowego z Ukrainą. To była polska inicjatywa i polski sukces. Rosjanie was za to znienawidzili. Polsce się to udało, bo od 2008–2009 roku stała się godnym zaufania krajem, bliskim Niemcom, Francji. Polska zna Ukrainę i Rosję lepiej niż jakikolwiek inny kraj w Europie. Kreml nie chce więc, aby miała wpływ na Berlin, Paryż, Londyn. Dlatego próbuje wyeliminować tych polskich polityków – muszę tu mówić ostrożnie, bo Radek (Sikorski, były szef MSZ – red.) był jednym z nich – którzy są zbyt wpływowi na Zachodzie.

Za nagraniami z restauracji Sowa & Przyjaciele stoi Kreml?

Taśmy są dziś w dyspozycji partii rządzącej, a pan Falenta i tygodnik „Wprost” mają podejrzane związki z Rosją. Zrobił ten, kto skorzystał. To niejedyna sprawa, w której interesy PiS i Rosji współgrają.

Rosjanie chcieli ten sukces powtórzyć w USA?

Obserwacja procesów politycznych w Polsce nauczyła ich, że każda prywatna informacja może wywołać skandal, nawet jeśli jest to banał. To dlatego,

że inaczej komunikujemy się publicznie, a inaczej prywatnie. Bo nawet jeśli nikt nie złamał prawa, a całość rozmów jest wręcz budująca, to zawsze można wyrwać jakieś zdania z kontekstu i nadać im taką interpretację, że powstaje tak zwana afery. Tak się stało w Polsce z taśmami. I bardzo podobnie było w USA, bo w poczcie Johna Podesty, szefa kampanii Hillary Clinton, też nie było niczego nadzwyczajnego: trochę krytyki pod adresem tego, co mówiła Hillary, jakieś nieprzychylnie komentarze o współpracownikach. Ale Rosjanie to wykorzystali znakomicie z udziałem troli własnych oraz tych z alt-right (antyimigranckie, skrajnie prawicowe ruchy w USA – red.) .

No chyba nie do końca: Kongres przyjął niezwykle ostre sankcje wobec Rosji, aby powstrzymać Trumpa. Tak więc cała operacja skończyła się dla Rosjan klapą.

Zgoda: Putin jest bardzo dobry w taktyce, ale strategiem jest słabym. Podobnie zresztą było na Ukrainie: jego kampania zakończyła się katastrofą. Bo przecież tak naprawdę to Moskwa doprowadziła do zjednoczenia Ukrainy w stopniu, w jakim nigdy w historii zjednoczona nie była. Nigdy też nie była tak antyrosyjska. W ten sposób Putin dokończył budowanie ukraińskiej tożsamości.

Rosjanie popierali Trumpa z kilku powodów. Po pierwsze - bo rosyjski biznes ma z nim związki od ponad 20 lat. Rosjanie byli ważnymi klientami jego firm i liczyli na wzajemność. Po drugie - chcieli się zemścić na Hillary Clinton za jej popieranie demokracji i twarde stanowisko wobec Rosji. Po trzecie - Trump spotykał się z Rosjanami i gotów był do handlu: poparcie za zdjęcie sankcji nałożonych po zajęciu Krymu na rosyjskich polityków i oligarchów. Po czwarte - Trump to nadzieja na osłabienie NATO i Zachodu w ogóle.

Trump może zdecydować się na wojnę z Koreą Północną?

W kontekście rywalizacji z Chinami na Morzu Południowochińskim ta sprawa ma mimo wszystko drugorzędne znaczenie. Trump wykorzystuje ją do tego, by przybrać „prezydencką” pozę. Nie sądzę jednak, aby miał tu jakąś strategię. Ale jeśli uznałby, że powinien uderzyć w Koreę Północną, to mimo spodziewanych

ofiar sędzę, że zdecydowałyby się na to. Czy zostałyby zatrzymane przez Pentagon, ludzi w Białym Domu? Nie wiem, ale wiem, że wojna atomowa byłaby katastrofą nie tylko dla jej uczestników.

Anne Applebaum – znana amerykańska dziennikarka, laureatka Nagrody Pulitzera za książkę o Gułagu. Prowadzi na London School of Economics (LSE) program Arena o rosyjskiej propagandzie w internecie. Żona Radosława Sikorskiego